

HET

VRYYE BLAD

BODE VAN LIMBURG.

Algemeen welzyn. — Godsdienst. — Vaderland. — Vryheid.

Men schryft in by A. SCHOOF, eigen.-uitg. van het VRYE BLAD, wekelijks verschynende des zaterdags 's avonds. — Abonnement prys : voor de stad, 5 fr. per jaar; 3 fr. per half jaar; 75 per trimester. Voor buiten, 5-50 per jaar; 3 fr. per half jaar; 2 fr. per trimester. Vooraf betaalbaar. — Alle toezending van brieven, geld, enz. moet ons vrachtyvry geworden.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Donderdag middag heeft in Frankryk de opening van den wetgevenden zittyd plaets gehad. De keizer heeft by deze gelegenheid eene belangryke redevoering uitgesproken.

Bestatigen wy enkel dat de bediedenis van 's keizers woorden vreedzaam is. Hy wenscht tot regeling der poolsche kwestie, de samenkomst van een europisch Congres, dat te gelyker tyd al de hangende europische kwestien zou regelen.

Een telegram afgekondigd door het blad *le Nord*, meldt dat de laetste depeche van lord John Russell, over de zaken van Polen, die, waerin het engelsch gouvernement nogmaels verklaert geen oorlog voor Polen te zullen voeren, den 26 oktober te St-Petersburg is overhandigd geworden. Het blad bevestigt dat prins Gortschakoff zeer voldaan is geweest over die depeche.

Ondertusschen wordt de stryd in Polen met eene immer toenemende krachtdadigheid voortgezet. Een hoofd der opstandelingen, Czackowski, met zyne manschappen verschanst in de bergen van St-Krzyz, heeft maendag een gevecht gehad met Moskovieten. Hy heeft stand gehouden tegen eenen oneindig talryken vyand, totdat zyne troep tot 18 man was verminderd geworden. Vervolgens heeft zy zyne retret gemaekt zonder zich te willen overgeven.

Te gelyker tyd vernemen wy dat er dry nieuwe opstandelingen korpsen ingerigt worden in het distrikt van Lublyn.

De naderende winter mag dus geene verzwakking in den opstand doen te gevoelt zien.

Wy hebben gesproken van het bevel door de russische overheden te Warschau uitgevaardigd ten einde de rouwbetooningen te beletten. Het schynt dat, ondanks de strengheid van dit bevel, de bevolking, byzonderlyk de vrouwen, in hare patriotieke betoogingen volherden. Het nationaal komiteit, ten einde aen de vrouwen de strengheden der moskovietsche wraek te besparen, heeft haer uitgenoodigd, door eene openbare proklamatie, tot het nederleggen der ronwkleederen.

Die proklamatie is waerschyntlyk veroorzaekt geworden door de tallooze aenhoudingen te Warschau gedurende deze laetste dagen gepleegd. In

eenen nacht, van maendag tot dynsdag, zyn 31 vrouwen aengehouden geworden, en, daegs te voren, waren er twee treinen van 350 gevangenen naer Siberië opgezonden.

De depeche waeraen wy deze byzonderheden ontleenen zegt dat deze deportatien in massa te Warschau de gemoederen nog meer ontvlammen doet.

Eene briefwisseling uit Warschau aen de *Kölnische Zeitung* gezonden, zegt dat de pynbank in de citadel van Warschau is in voege gebragt, ten einde door lichamelijke tormenten aen de ongelukkige gevangenen bekentenissen te ontwingen.

De politieke opschudding is zeer hevig in Pruisen en voornamelyk te Berlyn. Men vreest voor ernstige gebeurtenissen tegen de opening der Kamer. De koning schynt geenszins genegen om zyn voordeel te doen met de lessen welke zyn bemind volk hem herhaeldelyk gegeven heeft; in tegendeel, men ziet hem verharder in zynen tegenstand aen den volkswil. De *Gazet van Elberfeld* beweert zelfs dat Z. M. Willem I, sprekende over de laetste kiezingen en de aenstaende byeenroeping der Kamer, zyn vast besluit zou te kennen gegeven van de Kamer te ontbinden « indien het niet mogelyk was met hare tusschenkomst te verwezentlyken hetgeen hy voor de redding des vaderlands noodzakelyk acht. » Het land, dat tot tweemaal is geraedpleegd geworden, heeft verklaerd dat 't geenszins tot akkoord was met Z. M. opzigtens de reddingsmiddelen, en het zou welligt meer dan onvoorzigtig zyn het geschil door eene derde proef te laten beslissen.

Het *Officie Reuter* heeft tydingen uit New-York van 26 oktober ontvangen.

Generael Lee is over den Rappanhannock teruggeslagen, onder het verslagen der noorderlyke ruitery, welke aanzienlyke verliezen heeft geleden. Alsdan is de generael tot Benton Station vooruitgerukt, waerna hy de noordelyken op nieuw heeft aengetast, maer de uitslag van den aenval is nog niet gekend.

Het korps van Longstreet heeft zich met dat van Bragg vereenigd.

De opening der Kamer.

De kamers voor de zitting van 1863 en 1864 zullen den 10 november, te Brussel geopend worden.

« Vader, ach vader, genade! »

Hoe werkten deze eerste woorden welke zyne dochter hem toerigte op het gemoed Arnold's.

Hy wachtte eene wyl alvorens haer weder het woord toe te sturen. Doch ziende dat Laura schielyk bekwam, en, om zoo te zeggen, gereedelyk hersteld was, behield de drift, onder welke wy Arnold Derinkx gekluisterd weten, de overhand en de onbermhartige vader bezat wreedheid genoeg om zyn voornemen uit te voeren en niet van Laura te scheiden voor dat zy gelyk Joseph, eenige minuten te voren, zyn laetste woord zou hebben vernomen.

Het moet nu maer in eens gedaen zyn, zoo dacht hy; want deze onderhandelungen bevielen hem toch in het geheel niet en hy wilde zorgen van binnen kort ten minste op zyn plan niet meer behoeven neer te komen.

Wy weten dat, wanneer Derinkx iets voorgenomen had, het ten uitvoer moest gebragt worden.

Hy hernam dan :

— Maer, Laura, wat is er toch in myne woorden wat u zoo hevig kan getroffen hebben? Of is het misschien waer dat gy Joseph reeds bemind?

Laura berste in tranen los terwyl zy antwoordde :

— Lieve vader, vergeef het my, ja, ik bemin Joseph, maer het is myne schuld niet; hy is toch zoo een goede en brave jongen; ik wist niet vader dat u dit zoo hevig mishagde, maer dewyl gy het gebiedt zal ik myn hest doen : om u te behagen, om Joseph te vergeten, om hem niet meer te beminnen.

den. Het wordt meer en meer twyfelachtig of Z. M. de koning wel zal terug gekeerd zyn van zyne reis, om eene troonrede uit te spreken.

De opening der kamer, welke met zooveel ongeduld verwacht wordt, komt nader; de koning, zegt men, zal in persoon het zittings-jaar openen, hoewel dit nog niet als zeker kan aenzien worden.

De politieke program welke in de volgende sessie zal gevolgd worden, is, naer men beweert voor het vertrek des konings vastgesteld; de worsteling werd geleverd tusschen een politiek van werkdadigheid en een politiek van partytwisten.

Het laetste heeft de bovenhand bekomen; M. Frère zal den meester spelen en wy gaen eene kampanje tegen de sacristy en de kerkhoven te gemoet — altyd onder den valschen kreet van vryheid in alles en voor allen.

De algemeene belangen, de verbetering van den toestand der volksklassen; de afschaffing der lofing, de verandering der belasting die op de mindere klas drukken, zoo als onder ander op het zout; de verandering der wet op de preventieve gevangenis, enz. enz., — al die kwestien zullen alweer op eenen kant gesteld worden om plaets te maken voor eene vechtparty, voor eene vechtparty, voor leege.... nootschelpen.

De ministeriele gazetten zingen een zegelied by den uitslag der laetste kiezingen. Er zyn in Belgie meer dan 2400 gemeenten en wy gelooven volgens de reeds bekende stemmingen, dat de tegenstrevers van het ministerie zeker in 2000 gemeenten de bovenhand hebben. Doch, zullen zy zeggen, dat zyn dorpen en de buitenkiezers zyn te lomp om in de weegschael te mogen gebragt worden. Wy vragen aen die broodschryvers, welke hunne ingevingen te Brussel halen, of Dendermonde, Wervick, Dixmude, Nyvel, Deynze, Eecloo, St-Nikolaes, Thielt, Kortryk, enz. geene steden zyn? In alle die steden, hebben de aenhangers van het ministerie eene duchtige les ontvangen.

Wy willen zelfs vier voornamen steden, Brussel, Antwerpen, Luik en Brugge, nemen en wy vragen of de vrienden van Frère en Cie groote reden hebben gehad daer voor de laetste gemeentekiezingen te juichen.

ô Hemel!

Zy kon niet meer spreken.

Wat kostte het haer slechts dit voornemen aen haren vader te kennen te geven? Hoe zou zy ooit den moed of de magt hebben om hetzelfde ten uitvoer te brengen?

Ondertusschen had Derinkx zich herinnerd dat Joseph, niettegenstaende zyn verbod aen Laura gedaen, nog dien morgen met haer in gesprek was geweest.

— Goed, zegde hy, maer kan ik ook rekenen op uw woord? Slechts drie dagen geleden verbood ik u hem nog ooit aen te spreken en reeds dezen morgen liet gy hem by u toe.

— Slechts om hem uw verbod kenbaar te maken, vader; hy is dadelyk vertrokken. ô Hadt gy hem gezien.

— Welnu, Laura, dit moest ik u heden zeggen; nooit zal ik toestemmen in een huwelyk tusschen u en Joseph Eckelvelt, nooit, al moest ik myn woord met myne gansche fortuin bestand doen. En nu verlang ik van u dat gy zelf den laetsten wortel van hoop uit Josephs boezem rukt opdat ik voortaan geene bestormingen van dien loshoofd meer hebbe te duchten. Myn vonnis is vastgesteld, spaer dan uwe tranen, want niets kan my myn voornemen doen veranderen.

Gy zult den tyd hebben om u te herstellen en moed te vinden. Vandaag over acht dagen, om tien ure 's morgens, zal ik Joseph hier onthieden in uwven naem. Hy zal u in de groote kamer wachten. Gy zult op de bovenkamer zyn, waer men u zal komen verwittigen wanneer gy beneden moet komen. Dan zult gy met een bly gemoed ter kamer intreden en met losse

LAURA

VERVOLG OP

SIMON EYCKELVELT.

EEN VERHAEL UIT DE KEMPEN.

DOOR J. A. H. LEYNEN.

(VERVOLG).

Derinkx werd door dit onverwacht schouwspel hevig getroffen.

Wat ging hy nu aenvangen? Om hulp roepen dierf hy niet. Wat zouden de dienstboden zeggen van deze bezwyming! zy die van gewoonte zoo spotziek waren, en nu slechts een paar minuten geleden, gehoord hadden hoe de dreigende stem huns meesters « Laura, Laura » over het goed deed weerklinken.

En Maria, zyne echtgenote, zou deze hem geene hevige en welverdiende verwytingen toesturen of misschien zelf het bewustzyn verliezen by het aenschouwen van hare door verdriet bezwymde dochter? Haer ook durfde hy dus niet halen. Wat beginnen?

Dan stond hy op, legde eenige groene bladers in den blanken hals der flauwe maegd, en gebruikte zonder aerzelen zynen vilten hoed om in een naby gelegen vyvertje water te gaen scheppen, ten einde zyne dochter te doen bekomen.

Hy gelukte.

Laura opende langzaam de oogen. De eerste woorden die hare lippen ontrolden waren deze :

Te Antwerpen werd de ministeriele klup niet alleen overwonnen, zy werd verpletterd; te Brussel, in weêrwil van al de drukking van de heeren Rogier en konsoorten, is de heer Laeroix in den gemeenteraad getreden; te Luik heeft de klik van den heer Frère eene schrikkelijke schipbreuk geleden; op 15 kandidaten mogten er by de eerste stemming slechts 3 zynervrienden de meerderheid bekomen; de 12 andere hebben eene ballotering moeten ondergaan met liberalen van eene andere kleur. Te Brugge is het genoeg dat 8 à 12 stemmen zich verplaatsten om heel den ministerielen winkel in duigen te doen vallen.

En zoo is het dat de gemeentekiezingen het ministerie nieuwe kracht bygezet hebben. Wy begrypen zeer goed dat de verslaefde dagbladen de waarheid niet willen zien, omdat hunne vrienden dan vaerwel zouden moeten zeggen aen de vette plaatsen, die de arme burger met zyn zweet mag onderhouden.

Wat wy zeggen en wat wy willen.

By gelegenheid der gemeentekiezingen hebben de ministeriele dagbladen weêr hun oud deuntje gezongen: *De kerk moet zich met de zaken van den Staat niet moeijen*. Met zulke dobbelzinnige en onklare bewoordingen poogen zy de bevolking te verdeelen en op te winden. Wat beteekenen inderdaed die woorden? Zy behouden niets dan eene huichelary en tevens eene lafheid: eene huichelary, omdat men den schyn wil hebben elken staetsgodsdienst te verwerpen, en men in der waarheid niets anders verlangt dan dat de kerk, dat is te zeggen, alle de katholieken geen deel nemen aen de politiek; eene lafheid, omdat men den moed niet heeft, te bekennen dat de vryheid in alles en voor allen, uit haet tegen de katholieken, uit de Grondwet moet verdwynen. Wanneer de ministerielen aen de katholieken zeggen, dat zy zich met geene politiek zouden ophouden, eischen zy van hen den volken afstand hunner burgerlyke en politieke regten. En daerin ligt gansch het doel der ministeriele dagbladen. Hunne zending is enkel, al wat hunne meesters hindert, te vernietigen, zonder het te durven bekennen; niet toe te laten dat men hunne vrienden kwelt in hunne jagt op eeretitels en vette plaatsen; hen te beschermen wanneer zy in hunne belangvolle bezigheden zyn van belastingen uit te vinden en nutteloos te verkwisten.

Men verpligt de gemeenteschool onderwyzers van Gent om deel te nemen in eene inschryving ten einde een borstbeeld van wylen M. Callier in eene der scholen te plaatsen welke men onlangs by het Arteveldeplein gebouwd heeft. Volgens het gedacht der aenvoorders deze manifestatie, moet het borstbeeld van dezen vyand der religie het beeld vervangen der H. Maegd, 't welk hy uit gemelde scholen heeft doen bannen.

Waerschyndlyk nu dat Laurent en Wagener deel maken van den gemeenteraad, zal het crucifix ook van onder de oogen der kinderen moeten verdwynen. De makkers van Baes-Kimpe zyn waerschyndlyk van het gedacht van Renan, en hun dunktens, is de verlosser der wereld slechts een min of meer behendige wysgeer geweest.

Volgens alle waerschyndlykheid, zegt de *Nouveliste*, zullen de leerlingen der gemeente-scho-

stem aen den jongen zeggen: « hoop op my niet meer, » waerna gy terstond zonder de minste vriendschappelyke betuiging, ja, zelfs met een' schyn van afkeer in uwe bewegingen de kamer zult verlaten.

Wees voorzigtig dat myn wil met de uiterste juistheid volbragt worde, of, zoo waer als ik het u zeg, gy zult weten met wien gy te doen hebt en wie hier meester is.

Ik zal in het naburige kabinet zitten en door het vensterkruisje uwe minste bewegingen gadeslaen. Onmiddelyk na dat gy de kamer zult verlaten hebben, zal de meid aen Joseph komen zeggen dat hy kan vertrekken.

Hadden Lauras tranen zoo menigvuldig niet gevloten, wellicht ware zy eene tweede maal buiten kennis gevallen; maer haar lyden was des te bitterder, des te oneindiger, daer zy nu al het schrikkelijke van haren toestand vermogt te overwegen.

ô Laura! wat zyt gy ongelukkig; uw vader niet tevreden met de verzekering dat gy uw best zult doen om uwen zielsvriend, zyn gezworen vyand, te vergeten, vergt nog iets van u welk het onmogelyke evanaert, en nogtans uw vader gebiedt en gy, uit liefde, uit eerbied en gehoorzaamheid, gy onderwerpt u. Uw hert zegt: neen, dit kan ik niet doen, dit is my onmogelyk, en niettemin behalen uwe voorbeeldelyke en deugdelyke gevoelens de overhand.

ô Wrede vader!

ô Zachtmoedige, ô deugdame, ô voorbeeldeloze dochter!

(Wordt voortgezet.)

len ook deel moeten nemen in gemelde inschryving: dat zou ons geenszins verwonderen van wegens een bestuer aen wiens hoofd men den kornac bemerkt van het vrouwpersoon Royer, die beweert dat er geene zedeleer is, en die wenscht dat al de kerken in boekzalen zouden veranderd worden. Destadhuiskerels, zyn tot alles bekwaam. (VI. Land.)

Zaek Karsman. — Het Vlaemsch vóór de Regtbank.

Een korrekcionneel regtsgebed dat tot een grondwettelyk vraagstuk betrekkellyk het vry gebruik der talen voor de belgische regtbanken is overgegaan, werd heden morgend, zegt de *Tyd* van 24 October, voor de vierde Kamer van het Hof van Beroep te Brussel opgeroepen.

Tydens de in functie treding van den Antwerpschen Gemeenteraad, in April laetstleden, schreef de heer Jacob Karsman een vlaemsch omstandighedslied waarin het ministerie niet meer gespaerd was dan de stad Antwerpen door het ministerie was gespaerd geworden. Dit lied hetwelk thans den heere prokureur Mestdagh als afschuwelyk toeschynt, werd by deszelfs afkondiging niet weerdig geacht om voor het Assisenhof te worden aengeklaegd. Het werd eerst gedrukt in een Antwerpsch blad dat onder het bestuer is van den heer advokaet Vandenhouten, en was door den naam des schryvers onderteekend; natuerlyk stond er den naam des drukkers ook by.

Het lied werd gelezen en gezongen zonder dat de justitie er zich om bekreunde.

Doch, nu komt de schryver, M. Karsman, op de gedachte het lied, dat in het blad verschenen is, by denzelfden drukker te doen trekken op 100 exemplaren voorzien van het handteeken van Jakob Karsman, handteeken dat des te vollediger is, daer er in Antwerpen maer één Jacob Karsman bestaat en het lied sedert zes weken van elkeen gekend was als van hem voortkomende. Deze afdruksels werden onder Karsmans vrienden uitgedeeld. Dry dezer stukken eindigden met in de handen der politie te sukkelen.

Van daer eene korrekcionnele vervolging... omdat het stuk noch naam van schryver noch naam van drukker draegt.

Maer, zal men zeggen, het stuk was wel degelyk geteekend met eenen naam dien gansch Antwerpen kent en gelyk er maer één in de stad is.

Dwaling en groote dwaling, roept het openbaer ministerie uit. Men moest er ongetwyfeld, gelyk den eersten keer in het dagblad (voor wat den naam des drukkers betreft) de straat en het nummer des huizes bygevoegd hebben. En nog is het niet zeker dat Karsman in dit geval de vervolgingen zou ontweken hebben.

Het gerechtshof van Antwerpen heeft het vryzinnig stelsel van het parket aengekleefd en den liedjesmaker verwezen tot 5 fr. boete, iets waarin de regtbank van Antwerpen groot ongelyk gehad heeft, zegt M. Mestdagh, vermits het lied in zich zelve zeer kwaedaerdig en kwaedwillig is en eene zwaerdere straf verdient. Voor M. den prokureur is, zoo men ziet, de tusschenkomst van het Assisenhof in zake van drukpers gansch onnoodig.

Het openbaer ministerie en de beschuldigde zyn beide tegen het eerste vonnis in beroep gegaen en heden moest het Hof van beroep, onder voorzitterschap van M. Lyon, van de zaak kennis nemen.

M. Karsman moest verdedigd worden door MM. Vuylsteke, van Gent, en Brack van, Antwerpen.

Na vertoog der zaak ondervraegt de heer voorzitter den betigte in het fransch.

Een gezworen taelman vertolkt de vragen in het vlaemsch en de beschuldigde antwoordt in deze tael.

Na een rekvisitorium waarin M. de substituet Mestdagh in het fransch het lied aenklaegt en eene hardere straf voor den dichter eischt, verzoekt de heer advokaet Vuylsteke, namens den beschuldigde, van in het vlaemsch te mogen pleiten.

De heer voorzitter doet bemerken dat het hof of ten minsten verscheide van deszelfs leeden geen vlaemsch verstaan, dat het de gewoonte is voor het hof fransch te spreken en dat een advokaet, wanneer hy te Brussel komt pleiten zich naer de bestaende gewoonten en reglementen moet gedragen.

M. Vuylsteke begint alsdan konklusien in het vlaemsch te lezen ten einde aengenomen te worden, krachtens de Grondwet, om in het vlaemsch te pleiten.

De heer voorzitter doet bemerken dat, terwyl M. Vuylsteke hem in het fransch in zyn kabinet is komen aanspreken, hy ook wel in de zelfde tael kon pleiten.

M. Vuylsteke zegt dat niemand meer dan hy met eerbied voor het hof doordrongen is; doch dat hy slechts van een grondwettelyk regt gebruik maekt.

De heer voorzitter verklaert duidelyk dat hy geen vlaemsch zal aenhooren en den spreker het woord zal ontnemen zoo hy geen fransch wilt spreken.

N. Vuylsteke antwoordt dat hy bereid is zyne konklusien in het fransch neer te leggen, maer dat hy akte vraeg van de weigering van het hof om hem de vlaemsche tael te laten gebruiken voor het pleidooi en voor de neerlegging zynere konklusien.

Zeker, zeker, antwoordt de heer voorzitter, en ik zal het verhoor voor eenige minuten schorsen ten einde u den tyd te geven uwe konklusien in het fransch te schryven.

Na de herneming des verhoors leest M. Vuylsteke, in het fransch de volgende konklusien:

« Aengezien art. 23 der Goondwet aen de Belgen het vrye gebruik waarborgt der talen waarvan zy zich willen bedienen

behalve de uitoemingen bepaeld door de wet en enkelyk in zake van bestuer en regte.

» Aengezien geen dergelyke wet tot hiertoe is tot stand gekomen;

» Aengezien de beschuldigde Jacob Karsman die zich voor den eersten regter in het vlaemsch verdedigd heeft, verklaert het regt te hebben om zich van de zelfde tael te bedienen voor het hof van beroep;

» Gelieve het hof te verklaren dat Jacob Karsman het regt heeft om in persoon of door zyne verdediging in het vlaemsch voor te dragen.»

De heer voorzitter vraegt wat het openbaer ministerie over de zaak denkt.

De heer substituet verklaert zich te zullen houden aen de wyze uitspraak van het hof.

De heer voorzitter zegt dat het hof na acht dagen uitspraak doen zal.

Het is ongeloofelyk welke belangstellingen deze zaak in het paleis van justitie had opgewekt. De zael van het hof van beroep was opgepropt met nieuwsgierigen en advokaten. Tot middag hoorde men deze laetsten, in het binnenhof des paleizes, over de vlamingen en hunne regten redekavelen. Zeggen wy erby dat onze tael er veel meer vrienden dan vyanden vond.

Zaek Karsman. — Uitspraak der regtbank.

Onder dezen titel lezen wy het volgende in *De Tyd* van Brussel van den 1 November:

Verleden zaterdag heeft het hof van beroep uitspraak gedaen in de zaak Karsman waerover wy over eenige dagen breedvoerig gehandeld hebben.

Men weet dat by de weigering van den voorzitter van het hof, M. Lyon, om de verdedigers van Karsman in het vlaemsch te aenhooren, deze beslutselen hadden neergelegd ten einde het hof hun, krachtens art. 23 der Grondwet, dit regt zou erkend hebben.

Dezen morgend dan heeft het hof van beroep uitspraak over het incident gedaen, en beslist... dat het vlaemsch geen burgerregt voor de brusselsche regtbank geniet, dat voor haer het fransch alleen wettelyken gang heeft en d. advokaten en Karsman fransch zouden spreken of zwygene. Dit vonnis is zeer wydloopig en sterk gemotiveerd, zoo als de advokaten zeggen. Het berust voornamentlyk op een besluit genomen in 1830 (voor dat de Grondwet uitgeroepen was), door het gouvernement provisoire betrekkellyk het gebruik der talen in de gerechtshoven, en op dit principe dat het hof uit Walen bestaende, de betigte of deszelfs verdedigers, de fransche tael moeten gebruiken.

Onmiddelyk na de uitspraak van dit vonnis heeft de betigte zich in kassatie voorzien en met zyne advokaten de verhoorzaek verlaten, ten einde een vonnis *par défaut* af te wachten.

Na eene beraedslaging van een uer is het hof in de verhoorzaek teruggekomen met een vonnis, over den grond der zaak. Door dit arrest wordt het vonnis der Regtbank van Antwerpen, waerby Karsman tot vyf franken was veroordeeld, vernietigd, uit hoofde dat de eerste regter verzachtende omstandigheden ten nadeele van Karsman had aengenomen, en wordt de betigte verwezen tot... dry maanden gevang en by lydwang tot al de kosten.

Onmiddelyk is er kassatie ingeworpen tegen dit vonnis, hetwelk een pynlyken indruk op al de aenwezigen heeft te weeg gebragt.

Wat schelmstnk had dan eigenlyk die Karsman gepleegd? Ziehier, en dat zyne straf tot voorbeeld strekke:

Rond de maand April kondigde hy een liedje af in de *Gazet van St-Wilbrods*, over de forten van Antwerpen. Dit lied was met den naam van Jacob Karsman onderteekend. Het was opgesteld in den Antwerpschen volksmaek en niemand dacht er aen het te vervolgen. Kort daerop deed Karsman het liedje afzonderlyk drukken en er zynen naam onder stellen. Het werd aldus onder eenige vrienden rondgedeeld en ging zynen gang tot een exemplaar in de handen der politie kwam. Karsman werd vervolgd, niet omdat het lied revolutionnair was, maer omdat er geen naam van drukker onderstond en dat de naam des schryvers onvoldoende scheen om aen de vereischen der wet te voldoen.

De Regtbank van Antwerpen liet den inhoud van het lied onverlet (het hof van assisen alleen kon daerover oordeelen, terwyl er hier van geene burgerlyke party kwestie kon zyn) nam verzachtende omstandigheden aen en verwees Karsman tot 5 fr. boete. De lezer zal kunnen oordeelen naer het verslag dat wy over het proces gedaen hebben, hoe verre de antwerpsche regter het mis voor bad, en dat, in goede justitie, de Vlaming Karsman, die geen fransch wil spreken, zonder verdediging tot dry maanden gevang en het overige moest veroordeeld worden.

De justitie moet voorzeker geërbiedigd worden even als hare vonnissen. Van dezen eerbied is niemand meer dan wy doordrongen. Maer de menschelyke regtveerbigheid, even als al wat menschelyk is, kan missen en zelfs grootelyks missen, en wy denken dat in de zaak Karsman zulks het geval is. Wy wachten dan met vertrouwen en ongeduld de uitspraak van het hof van verbreking af. Mogt de regtspleging van het hof van beroep bekrachtigd worden, dan blyft aen de Vlamingen maer één middel over om het ongelyk te herstellen waer van zy sedert al te lang de slagtoffers zyn, en een einde te maken aen 't krakeel over vlaemsch en walsch; namentlyk een monster petitionnement aen den Koning, opdat hy zyne ministers gelaste eene wet voor te stellen tot regeling van het gebruik der talen naer de voorschriften van art. 23 der Grondwet. Blyven hunne smeeking onverhoord, dan moeten zy deputatiën afzenden naer de vlaemsche volksvertegenwoordigers, opdat deze gebruik zouden maken van hun regt tot het voorstellen der wetten in de Kamers, en verder hunne toevlugt nemen tot al de grondwettelyke middelen die in hunne magt zyn.

Verschillige tydingen.

— De beeren-wachter van den Dierentuin van Keulen komt op eene schroomlyke wyze aen zyne dood te geraken. Zondag morgend, verzocht deze waeghals de wandelaers dat zy hem zouden komen zien het onthyp nemen in gezelschap

met de beeren. Niettegenstaende de betooningen van verscheidene personen en het streng verbod van den bestuurder treedt hy het hok binnen. Hy neemt een stuk brood in zynen mond, 't welk de beer er moet komen uithalen; het hok valt, de wachter belet het dier een groote russische beer — het op te nemen. Maer eensklaps schiet het beest in woede, het springt op den man die gebogen stond, grypt hem vast by den nek, en weinige stonden nadien was de wachter nog slechts een lyk, 't welk men veel moeite had den beer te ontnemen, en zulks met verscheidene schoten op het dier te lossen. De ongelukkige is dus zyne dood verschuldigd geweest aen zyne eigene onvoorzichtigheid.

Opmerkelyk by dit voorval was het, dat het wyfke van den beer niet aen den aenval deelnam, maer zich gedurende het yselyke tooneel schuw in een hoek van het hok verborg. De in de ontrefte aenwezige dieren werden door het woedend brullen van den beer zeer wild, doch kwamen later weder tot bedaren. De beide beeren zyn een geschenk van prins Wittgenstein en kwamen reeds zeer jong in den tuin.

— Er zyn soms zonderlinge samentreffingen; Den 21 zyn er op den burgerstand van Gent maer twee aengiften van overlydens gedaen; de eene overledene is de eerw. heer kanonik *Raepsaet*; de andere heet *Coolsaet*, en beide zyn zeventig jaren oud.

EEN TIGER GEVANGEN. — De *N. B.* deelt uit Soerabaija (in Oost-Indië van den 2 september mede:

Wy vernemen van den persoon zelven het volgende: M. de L., r., vergezeld van twee koelies die zyne goederen, droegen, vertrok te peerd van Kediri naer Soerabaija, overnachtte door vermoeidheid in eene gardoe, in den nacht van dinsdag op woensdag laetstl. aen den grooten postweg naby de greus van Modjokerto.

Na een paer uren slapens werd hy gewekt, zoowel door het onrustig worden van zyn peerd, welks leidsels hy aen zyn arm gebonden had, als door het geschreeuw: « Gogor! Gogor! matjan! matjan!»

Op dit rumoer op te staen en zyn geladen pistool uit den holster te trekken, was het werk van een oogenblik, en toen zag hy tot zyn schrik, op eenige passen afstand van zich een tiger met een kind van omstreeks 3 a 4 jarigen ouderdom in den muil over den nek geslagen, die in groote sprongen wegliep.

M. L. op het gevaer af van het kind te raken, schoot het ondie in het regter schouderblad, met het gelukkig gevolg, dat het zyne prooi losliet.

Genoemde heer, by zyne veelvuldige reizen in de binnenlanden van Java gewoonlyk voorzien van een zoo genaemde Zuid-Amerikaensche *lasso*, wierp dit geweldig wapen, met eene vaste hand, om den hals van den tiger, die daerdoor bedwelmd, buit werd gemaakt — by welke gelegenheid M.L. eene kleine wonde aen de regterhand bekwam — en in een daertoe gemaakt bamboezen hok doo den vanger gisteren avond levend hier is aengebragt.

BURGERLYKE STAND DER STAD ST-TRUIDEN.

Aengiften van 24 October tot den 31 October 1863.

GEBOORTENS.

Mannelyk 4. — Vrouwelyk 2.

OVERLYDENS.

Piette, Anna-Maria, echtg. van Jan-Josef Leenen.
Schevenels, Jan, echtg. van Elisabeth Genard.
Audenaerde Isabella-Levina, echtg. van Jan-Baptista Adam.
Jadoul Catharina, oud 78 jaren, ongehuwd.
Leenen, Gertrudis, oud 40 jaren, ongehuwd.
Gutscoven Maria-Catharina oud 22 jaren, ongehuwd.
Lenaerts, Petrus-Theophilus, oud 48 jaren, ongehuwd.
Baré, Jacobus-Libertus, wed. van Barbara-Jacqueline De-wolfs.
2 kinderen onder de 7 jaren.

PRYZEN DER GRANEN.

SINT-TRUIDEN. — 4 November.

Tarwe, de honderd kilos, fr. 24-66. Koren, 16-75. Gerst 20-47 Haver, 14-00.

HASSELT. — 3 November.

Tarwe, de 21 kilos, fr. 5-30. Koren, 19 kilos 3-30. Gerst, 19 kilos 3-70. Haver, 15 kilos 2-20.

VERKOOP

VAN

PATRIMONIEELE GOEDEREN

ONDER NEERLINTER.

Dé notaris COENEN, te Geet-Betz, zal openbaerlyk aen de meesbiedenden in twee zittingen van acht tot acht dagen te koop veilen de volgende goederen:

EERSTE KOOP. — 90 aren 60 centiaeren Land, aen de Lindestraet, onder Neerlinter gelegen, sect. B, n° 446*, palende dezelfde straet, de weduwe Petrus Goemans in twee zyden, het gasthuis van Loven en eenen vloet gracht.

Dees goed is zeer voodeelig gelegen voor bouwplaetsen en zal in twee perceelen of in massa verkocht worden.

TWEDE KOOP. — 24 aren 70 centiaeren Land, op den Grooten Bruel, onder Neerlinter gelegen, sec-

tie C, n° 372, palende Renier Pluyms, Petrus Goemans, Mathys Donvil en den heer Jansens.

Hierover zal men de zittingen houden ten huize en herberge van de weduwe *Henricus Reniers*, op den Dries, te Neerlinter.

De eerste op Maendag, 2 November 1863.

De tweede op Maendag, 9

Telkens om een uer namiddag.

De conditien en titels van eigendom berusten ten kantoore van gemelden Notaris.

FONDERIE DE FER.

Avis.

MADAME Ve DELHAUTE-TURLOT

porté à la connaissance du public qu'elle demeure actuellement rue du Ruisseau, n° 435, près la rue de Tirlemont, à Saint-Trond, qu'elle se charge de fondre toutes pièces d'après modèles, et qu'elle a toujours en son magasin les articles suivants:

Chaudières, marmites, bacs à charbon, pot d'étuves, poids poinçonnés, barres de fourneaux, boîtes de chariots, poteries émaillées et étamées etc., etc., le tout à des prix très-modérés.

Elle se recommande.

NB. Pour éviter toute méprise ou erreur, elle prie ses clients de s'adresser à Madame veuve *Delhaute-Turlot*.

YZERGIETERY.

Berigt.

MEJUFVROUW Ve DELHAUTE-TURLOT

maekt bekend dat zy thans woonachtig is op de Beekstraet, n° 435, kort by den Thienschen steenweg, te Sint-Truiden, dat zy zich gefast met het gieten van allerhande soorten van stukken volgens modeel en dat altyd in haer magazyn te vinden zyn de volgende artikels:

Ketels, marmitten, koolbakken, stoofpotten, forneisbarren, wagenbussen, alle soorten van overlakt en overtint keukengerief, enz., enz., alles aen zeer gematigde pryzen.

Zy beveelt zich in eenieders gunst.

NB. Om alle misgreep of verdoling voor te komen, verzoekt zy hare kalanten zich te adresseren aen Mejufvrouw wed. *Delhaute-Turlot*.

Geene koude voeten meer!

TE BEKOMEN

BY P. ENTBROEKS,

MEESTER SCHOEN- EN LEERZENMAKER,

267, STAPELSTRAET, 267,

VILTEN PANTOFFELS

MET LEEREN ZOLEN,

AMERIKAENSCH OVERSCHOENEN (GALOHEN)

eerste kwaliteit

aen pryzen buiten alle konkurrentie.

Vient de paraître chez les imprimeurs J. et H. Vanderschelden, à Gand

ET EN VENTE AU BUREAU DE CE JOURNAL:

RÉCIT DE LA PERSÉCUTION

ENDURÉE PAR LES

SÉMINARISTES

DU DIOGÈSE DE GAND

EN 1815 ET 1814, A WEZEL, A PARIS, ETC.

PRÉCÉDÉ

Coup-d'œil sur l'Histoire de l'Église

DANS SES RAPPORTS AVEC CE DIOCÈSE DE 1800 A 1814,

par J. VANDER MOERE, prêtre de la Compagnie de Jésus,

Auteur de la Vie de Sainte Térèse dans les Acta Sanctorum des Bollandistes.

(Ouvrage traduit du flamand et considérablement augmenté).

Chez J. MEYERS, Éditeur,

rue de la Cathédrale, 42, à Liège:

Magasin de Musique

JOIGNANT SES MAGASINS DE

LIBRAIRIE CLASSIQUE et de FOURNITURES de BUREAU.

Imprimerie et Lithographie.

PARTITIONS EN LOCATION.

Abonnement au *Guide Musicale*.

DAGELYKS TE BEKOMEN

BY

J. HOEBANX-BOONEN,

117, BRUSTHEMSTRAET, 117,

Versch Verkensvleesch.

Zyn winkel is ook voortdurend voorzien van eene hoeveelheid allersmakelykste

DROOG SPEK

aen zeer gematigde pryzen.

En vente chez A. SCHOOF, Marché-aux-Poissons:

Écorce de Panama

POUR LAVER A NEUF

LES ÉTOFFES DE LAINE ET DE SOIE

à des prix très-modérés.

ASSORTIMENT COMPLET

DE LAMPES AMÉRICAINES

ET A MODÉRATEUR.

MAGAZYN

van

Yzer, Zink en Lood.

By Schevenels-Vanwest,

62, Steenstraet, 62,

zyn te bekomen allerhande soorten van ligt en zwaer yzer voor smeden en landbouwers, yzeren assen, zweedsche yzeren schuppen, yzer in platen en in barren, alle soorten van nagels, kettingen, sloten, schroeven, zichten, zeissems, yzeren draed, forneizen en ketels; verder alle keukengeriefen al de gereedschappen voor hoefsmeden, sloten stoofmakers, timmerlieden, schrynwerkers, rademakers, enz., enz., en eene menigte voorwerpen met den artikel in betrekking staende. Alles aen eenen prys buiten alle konkurrentie.

PRIX FIXES marqués en CHIFFRES CONNUS.

On donne 6 mois pour échanger toute Marchandise ne convenant pas.

GROS, DEMI-GROS, DÉTAIL.

Galerie de la Place-Verte, à Liège.

AU SAINT-AUGUSTIN.

Maison THIÉRY, frères, et DAGNEAUX.

DE FABRIQUE.

Vente aux mêmes prix que nos fabriques belges, françaises et anglaises.

CHOIX IMMENSE DE HAUTES NOUVEAUTÉS

POUR HOMMES ET POUR DAMES,

Étoffes de tous genres et des meilleurs goûts pour Costumes, Gilets riches et ordinaires; Soieries de Lyon noirs et couleurs, Alpagas, Toiles, Tapis, Cols-Cravates, Écharpes, Cache-Nez, Foulards, etc.

Rayon spécial pour la vente des Étoffes pour Robes & Flanelles de toutes couleurs.

Dépôt de Mérinos de France des six premières fabriques de Reims; Mérinos de toutes couleurs et qualités, largeur de 11/4 pour deuil complet.

CONFECTIONS POUR DAMES.

Variété infinie de modèles les plus riches de la saison, achetés dans les plus importantes Maisons de Paris et reproduits exactement par les deux premières tailleuses de l'établissement.

A Messieurs les Curés.

CONCURRENCE IMPOSSIBLE.

MANUFACTURE

d'ornements d'église

EN TOUT GENRE

de J.-A.-H. LEYNEN, Libraire,

A KLEINE-BROGEL, (Limbourg belge.)

Les grands avantages dont je jouis sur la plupart des autres fabricants; étant établi à la campagne où je fais confectionner tout à prix réduit; et tirant directement, à des conditions favorables, toutes mes étoffes de Lyon, Paris, etc, me fournissent les moyens de vendre à des prix inférieurs à tous ceux qui ont été établis jusqu'à présent.

Une chasuble (toutes les couleurs en usage,) avec les accessoires, fond damassé soie et coton, belle croix brochée or nuée, galon système et à crête, glacé belle qualité, forme et confection excellentes coûte 45 à 50 fr. Franco en Hollande 50 à 55 fr.

Les mêmes, avec croix brochée argent ou soie, même galon argent ou soie, même prix. Chasubles de moindre qualité depuis 30 fr. Chasuble en moire, or ou argent invariables, unies ou avec croix différente, galon or ou argent, ou en autres étoffes or et argent faux, mi-fin de 60 à 250 fr.

Chasubles brodées depuis 200 à 1,200 fr, et plus. Drapéaux, bannières, chappes, dalmatique, étoles, humeraux, robes et manteaux de vierge, intérieur de tabernacle, baldaquins, stations, médaillons peints et brodés, le tout à des prix proportionnés. Restauration.

Je confectionne une chasuble, vieille pour 5 francs.

Habitué de traiter complètement confiance avec mes respectables clients, je leur laisse la liberté de tenir à ma disposition moyennant avis, les livraisons qui ne seront pas conformes à leurs commandes, et qui ne surpasseront leur attente. Facilité de paiement.

J.-A.-H. LEYNEN.

Verzekerings-Maatschappij

LLOYD BELGE

TE ANTWERPEN.

Maatschappelyk kapitaal 4 MILLIOEN franken.

De Maatschappij verzekert tegen brand, door vuur of onwedder ontstaende, alle roerende of onroerende eigendommen, mits eene vooruitbetaelde, vaste en onveranderlyke premie.
Deze premien zyn zoo laag mogelyk gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om den verzekerde eene solide waerborg aan te bieden.
De regeling der brandschade wordt op het spoedigste bewerkstelligt.
Hoofdagent der Maatschappij te St-Truiden: ALFONS ROSELLE, klerk by den heer notaris Delgour.

Vertrekuren van den Yzerenweg.

Van ST-TRUIDEN naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:	8 ure 15 minuten 's morgens.
	3 uer 29 » na midd. (Exp.)
	6 ure 44 » 's avonds.
Van ST-TRUIDEN naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:	9 ure 34 minuten 's morgens.
	3 ure 46 » na midd. (Vit.)
	8 ure 00 » 's avonds.

Postwagendienst.

Van Sint-Truiden naer Tongeren : s' morgens om 10 ure en na middag om 4 ure.
Van Sint-Truiden naer Thienen : s woensdags en 3's zaterdags om ure na middag

St-Truiden.—Boekd. A. Snoors, Vischmerkt.

Tel est le moyen que la Maison de Saint-Augustin a toujours eu.

VENDRE BEAUCOUP ET A BON MARCHÉ.